

31978L0632

L 206/26

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1978 7 29

KOMISIJOS DIREKTYVA

1978 m. gegužės 19 d.

derinanti su technikos pažanga Tarybos direktyvą 74/60/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių vidaus įrangą (keleiviui skirtos vietos vidaus dalys, išskyrus vidinius galinio vaizdo veidrodžius, valdymo įtaisų išdėstymą, stogą arba stoglangį, sėdynių atlošus ir galines jų dalis), suderinimo

(78/632/EEB)

Europos Bendrijų KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos ekonominę bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvą 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo ⁽¹⁾ su paskutiniais pakeitimais, padarytais Stojimo aktu, ypač į jos 11, 12 ir 13 straipsnius,

atsižvelgdama į 1973 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyvą 74/60/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių vidaus įrangą (keleiviui skirtos vietos vidaus dalys, išskyrus vidinius galinio vaizdo veidrodžius, valdymo įtaisų išdėstymą, stogą arba stoglangį, sėdynių atlošus ir galines jų dalis), suderinimo ⁽²⁾,

kadangi, atsižvelgiant į įgytą patirtį ir technikos pažangą, dabar įmanoma reikalavimus labiau suderinti su tikrosiomis bandymo sąlygomis;

kadangi šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Direktyvų dėl techninių kliūčių panaikinimo variklinių transporto priemonių prekybos srityje derinimo su technikos pažanga komiteto nuomonę,

priėmė šią DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 74/60/EEB priedai iš dalies pakeičiami pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

1. Nuo 1979 m. sausio 1 d. nė viena valstybė narė neturi teisės dėl su motorinių transporto priemonių vidaus įranga

(keleiviui skirtos vietos vidaus dalimis, išskyrus vidinius galinio vaizdo veidrodžius, valdymo įtaisų išdėstymą, stogą arba stoglangį, sėdynių atlošus ir galines jų dalis) susijusių prižasčių:

— atsisakyti tam tikram transporto priemonių tipui suteikti EEB tipo patvirtinimą, išduoti Direktyvos 70/156/EEB 10 straipsnio 1 dalies paskutinėje įtraukoje numatytą dokumentą ar suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą,

— uždrausti naudoti transporto priemones, jei tokio tipo transporto priemonės ar priemonių vidaus įrangą (keleiviui skirtos vietos vidaus dalys, išskyrus vidinius galinio vaizdo veidrodžius, valdymo įtaisų išdėstymą, stogą arba stoglangį, sėdynių atlošus ir galines jų dalis) atitinka Direktyvos 74/60/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, reikalavimus.

2. Nuo 1979 m. sausio 1 d. valstybės narės:

— nebeišduoda Direktyvos 70/156/EEB 10 straipsnio 1 dalies paskutinėje pastraipoje numatyto dokumento transporto priemonių tipui, kurio vidaus įrangą (keleiviui skirtos vietos vidaus dalys, išskyrus vidinius galinio vaizdo veidrodžius, valdymo įtaisų išdėstymą, stogą arba stoglangį, sėdynių atlošus ir galines jų dalis) neatitinka Direktyvos 74/60/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, reikalavimų,

— gali atsisakyti suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą transporto priemonių tipui, kurio vidaus įrangą (keleiviui skirtos vietos vidaus dalys, išskyrus vidinius galinio vaizdo veidrodžius, valdymo įtaisų išdėstymą, stogą arba stoglangį, sėdynių atlošus ir galines jų dalis) neatitinka Direktyvos 74/60/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, reikalavimų.

⁽¹⁾ 0 OL L 42, 1970 2 23, p. 1.

⁽²⁾ 0 OL L 38, 1974 2 11, p. 2.

3. Nuo 1982 m. spalio 1 d. valstybės narės gali uždrausti naudoti transporto priemonės, kurių vidaus įranga (keleiviui skirtos vietos vidaus dalys, išskyrus vidinius galinio vaizdo veidrodžius, valdymo įtaisų išdėstymą, stogą arba stoglangį, sėdynių atlošus ir galines jų dalis) neatitinka Direktyvos 74/60/EEB su pakeitimais, padarytais šia direktyva, reikalavimų.

3 straipsnis

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 1979 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą ir nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1978 m. gegužės 19 d.

Komisijos vardu
Étienne DAVIGNON
Komisijos narys

PRIEDAS

1973 m. gruodžio 17 d. tarybos direktyvos 74/60/EEB priedų pakeitimai

I PRIEDAS

APIBRĖŽIMAI, EEB TIPO PATVIRTINIMO PARAIŠKOS IR SPECIFIKACIJOS

2.6 poskyris pakeičiamas taip:

„diržo linija“ – tai linija, sutampanti su transporto priemonės šoninių langų apatiniu regimuoju kontūru.

2.7 poskyris pakeičiamas taip:

„transporto priemonė nuimamu viršumi“ – tai transporto priemonė, kuri tam tikrais atvejais virš diržo linijos gali neturėti jokios standžios sudėtinės konstrukcijos dalies, išskyrus priekines stogo atramas ir (arba) vamzdinį karkasą, apsaugantį transporto priemonei apvirtus ir (arba) saugos diržų tvirtinimo elementus;

2.8 poskyris pakeičiamas taip:

„transporto priemonė nudengiamu stogu“ – tai transporto priemonė, kurios tik stogą arba jo dalį galima sulankstyti atgal, atidaryti ar atitraukti, paliekant sudėtines konstrukcijos dalis, esančias virš diržo linijos.

2.9 poskyris pakeičiamas taip:

„atlenkiamoji (atverčiamoji) sėdynė“ – tai papildoma sėdynė, skirta naudoti retkarčiais ir paprastai būnanti užlenkta.

5.3 poskyris pakeičiamas taip:

Kita vidaus įranga keleiviui skirtoje vietoje, priešais skersinę plokštumą, kertančią manekeno, pasodinto į galines sėdynes, liemens atskaitos liniją.

5.3.1 punktas pakeičiamas taip:

Taikymo sritis

5.3.2 punkto reikalavimai taikomi valdymo rankenėlėms, svirtims ir mygtukams ir visiems atsikišusiems daiktams, kurie nenurodyti 5.1 ir 5.2 poskyriuose (taip pat žr. 5.3.2.2 papunktį).

5.3.2 punktas pakeičiamas taip:

Reikalavimai

Jeigu 5.3.1 punkte nurodytos sudėtinės dalys yra tokioje vietoje, kad transporto priemonės keleiviai gali prie jų prisiliesti, tada jos turi atitikti 5.3.2.1–5.3.4 punktų reikalavimus. Jeigu prie tų sudėtinių dalių gali prisiliesti 165 mm skersmens rutulys ir jeigu jos yra virš priekinių sėdynių žemiausiojo taško H (žr. IV priedą) bei priešais skersinę galinę sėdynėje pasodinto manekeno liemens atskaitos liniją ir už 2.3.1 ir 2.3.2 punktuose apibrėžtų sričių ribų, tada reikalavimai laikomi įvykdytais, jei:

5.3.3 punktas pakeičiamas taip:

5.3.2.3 papunkčio reikalavimai netaikomi prie grindų pritvirtintam rankinio stabdžio valdymo įtaisui; jeigu tokių valdymo įtaisų aukštis išjungimo padėtyje mažesnis už atstumą iki horizontalios plokštumos, kertančios žemiausiąjį priekinių sėdynių H tašką (žr. IV priedą), jų skerspjūvio plotas, matuojant horizontalioje plokštumoje, esančioje ne toliau kaip 6,5 mm atstumu nuo toliausiai išsikišusios dalies (matuojant vertikalia kryptimi), turi būti ne mažesnis kaip 6,5 mm². Kreivio spindulys turi būti ne mažesnis kaip 3,2 mm.

Po punkto 5.3.4 įterpiama:

5.3.4.1. Ant stogo sumontuotų sudėtinių dalių, kurie nėra stogo konstrukcijos dalys, pvz., suėmimo rankenos, žibintai ir saulės skydeliai bei kt., kreivio spindulys turi būti ne mažesnis kaip 3,2 mm, o išsikišusių dalių plotis – ne mažesnis kaip jų projekcijos žemyn plotis; priešingu atveju, tie sudėtinių dalių turi išlaikyti energijos išsklaidymo bandymą pagal III priedo reikalavimus.

5.4.2.1 punktas pakeičiamas taip:

Stogo vidinio paviršiaus dalyje, esančioje virš keleivių arba priešais juos, neturi būti pavojingo grublėtumo arba aštrių briaunų, nukreiptų atgal ar į apačią. Išsikišusių dalių plotis turi būti ne mažesnis kaip jų projekcijos žemyn plotis, o briaunų kreivio spindulys ne mažesnis kaip 5 mm. Ypač svarbu, kad standūs stogo strypeliai arba briaunos, išskyrus įstiklintų paviršių priekinius strypus ir durų rėmus, į apačią neišsikištų daugiau kaip 19 mm.

5.4.2.2 punktas pakeičiamas taip:

Jeigu stogo strypeliai ir briaunos neatitinka 5.4.2.1 papunkčio reikalavimų, jie turi išlaikyti energijos išsklaidymo bandymą pagal III priedo reikalavimus.

Prie 5.4.2 punkto pridedama:

5.4.2.3. Stogo apdangalą ištempiančių metalinių strypų ir saulės skydelių rėmų skersmuo turi būti ne didesnis kaip 5 mm arba jie turi gebėti sugerti energiją, kaip nurodyta III priede. Nestandūs saulės skydelių rėmų tvirtinimo elementai turi atitikti 5.3.4.1 papunkčio reikalavimus.

5.5. poskyris pakeičiamas taip:

Transporto priemonės nudengiamu stogu.

5.5.1.1 papunktis pakeičiamas taip:

Toliau nurodyti ir 5.4 poskyrio reikalavimai taikomi transporto priemonėms su nudengiamu stogu, kai stogas yra uždengtas.

5.5.1.2.2 paragrafas pakeičiamas taip:

Jų paviršiai turi baigtis užapvalintomis briaunomis, kurių kreivio spindulys ne mažesnis kaip 5 mm.

5.6 poskyris pakeičiamas taip:

„Transporto priemonės nuimamu viršumi“

5.6.1 punktas pakeičiamas taip:

Transporto priemonių nuimamu viršumi atveju, 5.4 poskyrio reikalavimus turi atitikti tik statramsčio viršaus apačia ir priekinio lango viršus įprastoje naudojimo padėtyje. Sulankstymo strypų ar jungčių, naudojamų nestandžiam stogui laikyti, sistema, jei ji yra virš arba priešais keleivius, turi būti be grublėtumo arba aštrių briaunų, nukreiptų atgal ar į apačią.

5.6.2 punktas naikinamas.

5.7 poskyris pakeičiamas taip:

Prie transporto priemonės pritvirtintų sėdynių galinės dalys.

5.7.1.2.3 paragrafas pakeičiamas taip:

Srityje, į kurią gali atsitrenkti galva ir kurį yra už 5.7.1.2.1–5.7.1.2.2 paragrafuose nurodytų ribų, sėdynės rėmo dalys turi būti apdengtos apmušalu, kad į jas tiesiogiai neatsitrenktų galva, o tose srityse kreivio spindulys turi būti ne mažesnis kaip 5 mm. Priešingu atveju tos dalys turi atitikti III priede nustatytus energijos išsklaidymo reikalavimus.

5.7.2. poskyris pakeičiamas taip:

Šie reikalavimai netaikomi galinėms sėdynėms, pasuktoms į šoną arba atgal bei atlošais suglaustoms sėdynėms arba atlenkiamosioms (atverčiamosioms) sėdynėms. Jeigu sėdynių, atramų galvai ir jų atramų smūgio srityse yra sudėtinių dalių, padengtų nekieta medžiaga, kurios kietumas pagal Šorą, išmatuotas taikant A skalę, yra mažesnis kaip 50, pirmiau minėti reikalavimai, išskyrus III priede nustatytuosius dėl energijos išsklaidymo, taikomi tik standžioms dalims.

5.8 poskyris tampa 5.8.1 punktu.

Naujas 5.8 poskyris pavadinamas taip:

Kiti nenurodyti tvirtinimo elementai.

II PRIEDAS

SRITIES, Į KURIAŲ GALI ATSTITRENKTI GALVA, NUSTATYMAS

2.2 poskyris pakeičiamas taip:

Visi priešais tašką H esančių visų susidūrimo vietų atstumai, kuriuos, atsižvelgiant į vidinius transporto priemonės matmenis, galima išmatuoti bandymo prietaisu, išmatuojami nuo prietaiso sukimosi taško iki galvos viršaus.

Tuo atveju, kai galvos formos įtaisas, nustačius svirtį trumpiausiu ilgiu, iš galinio taško H prasilenkia su priekine sėdyne, šiai konkrečiai padėčiai sąlyčio taškas nenustatomas.

2.3 poskyris pakeičiamas taip:

Matavimo prietaisą nustačius vertikaliai, galimos sąlyčio vietos nustatomos matavimo prietaisą visais vertikaliomis plokštumos lankais palenkiant į priekį ir žemyn iki 90° iš abiejų transporto priemonės išilginės vertikaliomis plokštumomis, einančios per tašką H, pusių.

III PRIEDAS

ENERGIJĄ IŠSKLAIDANČIŲ MEDŽIAGŲ BANDYMO TVARKA

1.3.3 punkto tekstas panaikinamas. Punkto numeris apskliaučiamas.

1.4.1 punktas pakeičiamas taip:

Kiekviename išbandytino paviršiaus taške, kurį veikia smūginė apkrova, tos apkrovos veikimo kryptis – tai matavimo prietaiso galvos formos įtaiso trajektorijos, aprašytos II priede, liestinė.

Bandant I priedo 5.3.4.1 ir 5.4.2.2 papunkčiuose nurodytas dalis, matavimo įrenginio svirtis pailginama tiek, kad pasiektų bandomąją dalį, tačiau ne daugiau kaip iki 1 000 mm, matuojant nuo sukimosi ašies iki įrenginio galvos formos įtaiso viršaus. Tačiau 5.4.2.2 papunktyje nurodytiems stogo strypeliams ir briaunoms, kurių negalima pasiekti, lieka galioti I priedo 5.4.2.1 papunkčio reikalavimai, išskyrus susijusį su iškyšų aukščiu.

IV PRIEDAS

Šio priedo tekstas pakeičiamas tokiu tekstu:

TAŠKO H IR TIKROJO SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPO NUSTATYMO IR SANTYKINĖS TAŠKŲ R BEI H PADĖTIES IR SANTYKIO TARP PROJEK TINIO IR TIKROJO SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPO PATIKRINIMO TVARKA

1. APIBRĖŽIMAI

1.1. **Taškas H**

„Taškas H“ nurodantis keleivio, sėdinčio keleiviui skirtoje vietoje, padėtį – tai žmogaus kūno, kurį atstoja 3 skyriuje aprašytas manekenas, šlaunų ir liemens jungties lankstymosi teorinės ašies sankirta su išilgine vertikalia plokštuma.

1.2. **Taškas R arba sėdimosios vietos atskaitos taškas**

„Taškas R“ arba „sėdimosios vietos atskaitos taškas“ – tai transporto priemonės gamintojo nustatytas atskaitos taškas:

1.2.1. kurio koordinatės yra nustatytos transporto priemonės konstrukcijos atžvilgiu;

1.2.2. kuris atitinka liemens ir šlaunų lankstymosi taško (taško H) teorinę padėtį žemiausioje ir labiausiai į galą nutolusioje įprastoje vairavimo padėtyje arba transporto priemonės gamintojo kiekvienai jo nustatytai sėdimajai vietai nurodytoje naudojimo padėtyje.

1.3. **Sėdynės atlošo kampas**

„Sėdynės atlošo kampas“ – tai sėdynės atlošo polinkis vertikalės atžvilgiu.

1.4. **Tikrasis sėdynės atlošo kampas**

„Tikrasis sėdynės atlošo kampas“ – tai kampas, kurį sudaro per tašką H einanti vertikalė su žmogaus kūno, kurį atstoja 3 skyriuje aprašytas manekenas, liemens atskaitos linija.

1.5. **Projektinis sėdynės atlošo kampas**

„Projektinis sėdynės atlošo kampas“ – tai transporto priemonės gamintojo nustatytas kampas:

1.5.1. kuris apibrėžia sėdynės atlošo padėtį žemiausioje ir labiausiai į galą nutolusioje įprastoje vairavimo padėtyje arba transporto priemonės gamintojo kiekvienai jo nustatytai sėdimajai vietai nurodytoje naudojimo padėtyje;

1.5.2. kurį taške R sudaro vertikalė ir liemens atskaitos linija;

1.5.3. kuris teoriškai atitinka tikrąjį sėdynės atlošo kampą.

2. TAŠKO H IR TIKROJO SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPO NUSTATYMAS

2.1. Nustatomi transporto priemonės gamintojo nustatytos kiekvienos sėdimosios vietos taškas H ir tikrasis sėdynės atlošo kampas. Kai toje pačioje eilėje esančias sėdimąsias vietas galima laikyti panašiomis (daugiavietė neišardoma sėdynė, vienodos sėdynės ir t. t.), nustatomas tik vienas kiekvienos sėdynių eilės taškas H ir vienas tikrasis sėdynės atlošo kampas, 3 skyriuje aprašytą manekoną pasodinus į tokią vietą, kuri laikoma pavyzdine eilės vieta. Ta vieta – tai:

2.1.1. jei tai yra priekinė eilė: vairuotojo sėdynė;

2.1.2. jei tai yra galinė (-ės) eilė (-ės): kraštinė sėdynė.

2.2. Nustatant tašką H ir tikrąjį sėdynės atlošo kampą, atitinkama sėdynė nustatoma į žemiausią ir labiausiai į galą nutolusią įprastą vairavimo padėtį arba transporto priemonės gamintojo kiekvienai jo nustatytai sėdimajai vietai nurodytą naudojimo padėtį. Reguluojamas sėdynės atlošas, užfiksuojamas gamintojo nurodytoje padėtyje, o nesant tokių nurodymų – kuo arčiau 25° tikrajam sėdynės atlošo kampui.

3. MANEKENO APRAŠYMAS

3.1. Naudojamas erdvinis manekenas, atitinkantis suaugusio vidutinio ūgio vyro masę ir formą. Toks manekenas pavaizduotas šio priedo priedėlio 1 ir 2 paveiksluose.

- 3.2. Manekenas sudarytas iš:
- 3.2.1. dviejų sudėtinių dalių: viena imituoja nugarą, o kita – kūno apačią, kurios lankstosi apie ašį, atitinkančią liemens ir šlaunies lankstymosi ašį. Šios ašies sankirta su sėdimosios vietos vertikalia vidurine išilgine plokštuma yra taškas H;
 - 3.2.2. dviejų sudėtinių dalių, imituojančių kojas ir lanksčiai sujungtų su sudėtine dalimi, imituojančia kūno apačią;
 - 3.2.3. dviejų sudėtinių dalių, imituojančių pėdas, kurios su kojomis sujungtos lanksčiomis jungtimis, imituojančiomis kulksiui;
 - 3.2.4. be to, sudėtinė dalis, imituojanti apatinę kūno dalį, turi turėti gulsčiuką, pagal kurį būtų galima patikrinti skersinę tos dalies padėtį.
- 3.3. Atitinkamose vietose, atitinkančiose tam tikrus sunkio centrus, pritvirtinami kūno dalių svarmenys, kad bendra manekeno masė būtų maždaug $75 \text{ kg} \pm 1 \%$. Tikslesnė informacija apie įvairių svarmenų masę yra nurodyta šio priedo priedėlio 2 paveikslo lentelėje.
- 3.4. Manekeno liemens atskaitos linija – tai tiesi linija, einanti per šlaunies bei liemens jungtį ir teorinę karklo bei krūtinės ląstos jungtį (žr. šio priedo priedėlio 1 paveikslą).

4. MANEKENO PARUOŠIMAS

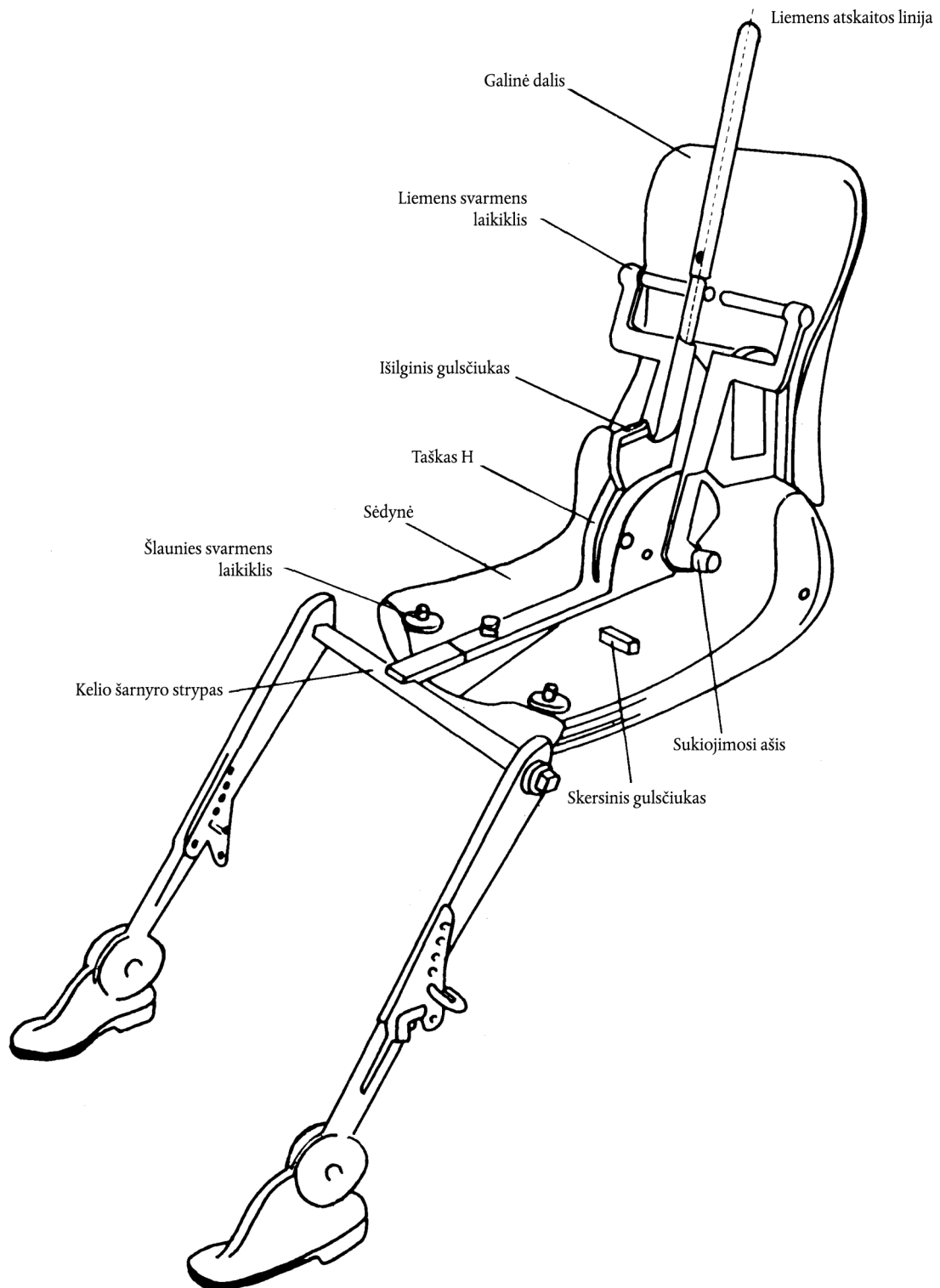
Erdvinis manekenas paruošiamas taip:

- 4.1. transporto priemonė pastatoma ant horizontalios plokštumos ir sėdynės sureguliuojamos taip, kaip nurodyta 2.2 poskyryje;
- 4.2. išbandytina sėdynė užklojama medžiaga, kad toje sėdynėje būtų lengviau teisingai pasodinti manekeną;
- 4.3. manekenas pasodinamas ant atitinkamos sėdynės taip, kad jo sulenkimo ašis būtų statmena transporto priemonės išilginei simetrijos plokštumai;
- 4.4. manekeno pėdos pastatomos:
 - 4.4.1. jei tai yra priekinės sėdynės: taip, kad gulsčiukas, kuriuo patikrinama, ar apatinė manekeno dalis nustatyta skersine kryptimi, sutaptų su horizontale;
 - 4.4.2. jei tai yra galinės sėdynės: pėdos kiek galima pastatomos taip, kad jos liestų priekines sėdynes. Jeigu tokioje padėtyje pėdos remiasi į skirtinguose lygiuose esančias grindų dalis, pėda, kuri pirmoji prisiliečia prie priekinės sėdynės, laikoma atskaitos tašku, o kita pėda pastatoma taip, kad gulsčiukas, kuriuo patikrinama, ar apatinė manekeno dalis nustatyta skersine kryptimi, sutaptų su horizontale;
 - 4.4.3. jeigu nustatomas vidurinės sėdynės taškas H, po pėdą padedama iš abiejų iškyšos pusių;
- 4.5. svarmenys pakabinami ant šlaunų, apatinės manekeno dalies skersinis gulsčiukas nustatomas horizontaliai ir svarmenys užkabinami ant apatinės manekeno dalies;
- 4.6. manekeną patraukus už strypo, apie kurį sukasi manekeno keliai, manekenas atitraukiamas nuo sėdynės atlošo ir manekeno galinė dalis palenkama į priekį. Manekenas vėl pasodinamas ant transporto priemonės sėdynės ir stumiamas atgal tol, kol jis išsiremia į atlošą, tada galinė manekeno dalis vėl prispaudžiama prie sėdynės atlošo;
- 4.7. manekenas du kartus paveikiamas horizontalia $10 \pm 1 \text{ daN}$ jėga. Jėgos veikimo kryptis ir vieta priedėlio 2 paveiksle pažymėti juoda rodykle;
- 4.8. svarmenys pakabinami dešinėje ir kairėje pusėje, o paskui – prie liemens. Skersinis manekeno gulsčiukas nustatomas horizontaliai;
- 4.9. skersine kryptimi manekeną laikant horizontaliai, galinė jo dalis lenkiama į priekį tol, kol prie liemens prikabinoti svarmenys atsiduria virš taško H, kad tarp galinės manekeno dalies ir sėdynės atlošo nebūtų jokios trinties;
- 4.10. galinė manekeno dalis atsargiai stumiamas atgal, taip pabaigiant jo paruošimo procedūrą. Skersinis manekeno gulsčiukas turi būti horizontalus. Jeigu tas gulsčiukas horizontaliai nenustatytas, pirmiau aprašyti veiksmai pakartojami.

5. REZULTATAI
 - 5.1. Kai manekenas paruoštas taip, kaip aprašyta 4 skyriuje, transporto priemonės nagrinėjamosios sėdynės taškas H ir tikrasis sėdynės atlošo kampas – tai manekeno taškas H ir jo liemens atskaitos linijos polinkio kampas.
 - 5.2. Išmatuojamos taško H koordinatės trijose viena kitai statmenose plokštumose ir tikrasis sėdynės atlošo kampas. Gauti duomenys palyginami su transporto priemonės gamintojo pateiktais duomenimis.
 6. SANTYKINĖS TAŠKŲ R BEI H PADĖTIES IR SANTYKIO TARP PROJEKTO IR TIKROJO SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPO PATIKRINIMAS
 - 6.1. Pagal 5.2 poskyrį atliktų taško H ir tikrojo sėdynės atlošo kampo matavimų rezultatai sulyginami su transporto priemonės gamintojo pateiktomis taško R koordinatėmis ir projekciniu sėdynės atlošo kampu.
 - 6.2. Nagrinėjamos sėdimosios padėties santykinė taškų R bei H padėtis ir santykis tarp projekcinio ir tikrojo sėdynės atlošo kampo rezultatai laikomi atitinkančiais reikalavimus, jeigu taško H koordinatės yra išilginiame stačiakampyje, kurio horizontalios ir vertikalios kraštinės yra 30 mm ir 20 mm, o jo įstrižainės kertasi taške R, ir jei tikrasis sėdynės atlošo kampas nesiskiria nuo projekcinio daugiau kaip 3°.
 - 6.2.1. Jei rezultatai atitinka reikalavimus, bandymui atlikti taikomas taškas R ir projektinis sėdynės atlošo kampas ir, jeigu reikia, manekenas sureguliuojamas taip, kad taškas H sutaptų su tašku R, o tikrasis sėdynės atlošo kampas – su projekciniu.
 - 6.3. Jeigu taško H koordinatės ir tikrasis sėdynės atlošo kampas neatitinka 6.2 poskyrio reikalavimų, taško H padėtis arba tikrasis sėdynės atlošo kampas nustatomas dar du kartus (iš viso – 3 kartus). Jeigu du kartus iš tų trijų operacijų rezultatai atitinka reikalavimus, tada bandymo rezultatai laikomi atitinkančiais reikalavimus.
 - 6.4. Jeigu du kartus iš trijų matavimo rezultatai neatitinka 6.2 poskyrio reikalavimų, bandymo rezultatas laikomas neatitinkančiu reikalavimų.
 - 6.5. Jeigu susiklosto 6.4 poskyryje aprašyta padėtis arba jeigu patikros negalima atlikti dėl to, kad transporto priemonės gamintojas nepateikė duomenų apie taško R padėtį arba projekcinį sėdynės atlošo kampą, galima taikyti vidutinį trijų matavimų rezultatą, kuris laikomas taikytinu visais atvejais, kai šioje direktyvoje yra nurodytas taškas R ar projektinis sėdynės atlošo kampas.
 - 6.6. Tikrinant serijiniu būdu gaminamos transporto priemonės santykinę taškų R bei H padėtį ir santykį tarp projekcinio ir tikrojo sėdynės atlošo kampo, 6.2 poskyryje nurodytą stačiakampį galima pakeisti kvadratu, kurio kraštinės ilgis 50 mm, o tikrasis sėdynės atlošo kampas neturi skirtis nuo projekcinio daugiau kaip 5°.
-

Priedėlis

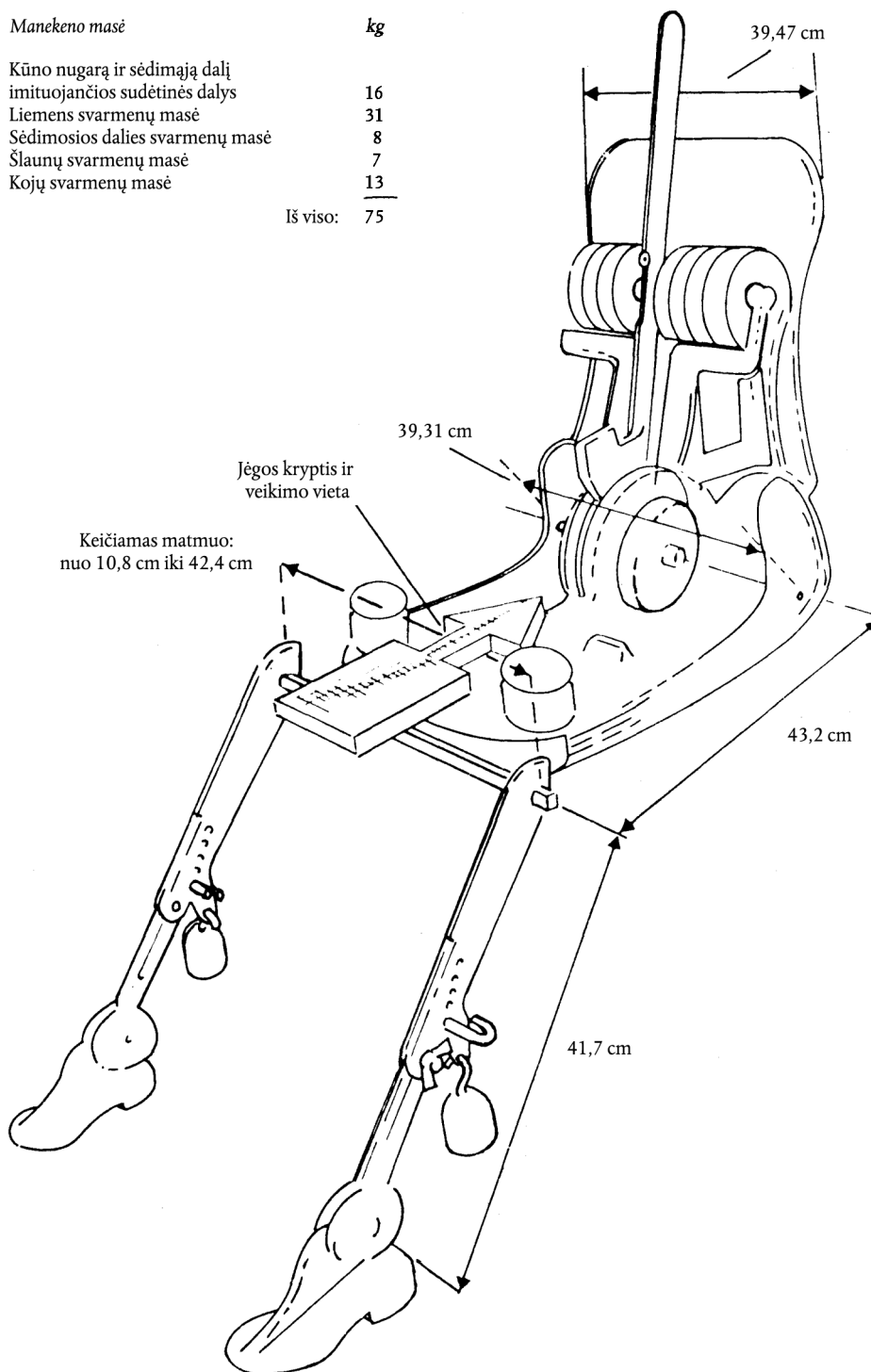
ERDVINIO MANEKENO SUDĖTINĖS DALYS

1 paveikslas

MANEKENO MATMENYS IR MASĖ

Manekeno masė	kg
Kūno nugarą ir sėdimąją dalį imituojančios sudėtinės dalys	16
Liemens svarmenų masė	31
Sėdimosios dalies svarmenų masė	8
Šlaunų svarmenų masė	7
Kojų svarmenų masė	13
Iš viso:	75

2 paveikslas

V PRIEDAS

BŪDAS IŠKYŠOMS MATUOTI

1 skyrius pakeičiamas taip:

Siekiant nustatyti, kiek iškyša išsikiša virš plokštės, prie kurios yra pritvirtinta, paviršiaus, 165 mm skersmens rutulys slenkamas palei nagrinėjamą sudėtinę dalį taip, kad su ja liestųsi, pradedant nuo pradinio sąlyčio su nagrinėjama sudėtine dalimi taško. Iškyšos ilgis yra didžiausia visų galimų pokyčių „y“ vertė, matuojant nuo rutulio centro statmenai plokštės paviršiui.

Kai plokštės ir sudėtinės dalys, ir t. t. yra padengtos medžiagomis, kurių kietumas pagal Šorą, išmatuotas taikant A skalę, yra mažesnis kaip 50, iškyšos matuojamos, kaip aprašyta pirmiau, tas medžiagas nuėmus.

*I, II, III, IV IR VI PRIEDŲ PRIEDĖLIS***PASTABOS***PRIE I PRIEDO***APIBRĖŽIMAI, EEB TIPO PATVIRTINIMO PARAIŠKOS IR SPECIFIKACIJOS**

Prie 2.2 poskyrio:

Į atskaitos zoną nepatenka galinio vaizdo veidrodėlis. Energijos išsklaidymo bandymas atliekamas be galinio vaizdo veidrodėlio. Švytuoklė neturi trenktis į veidrodėlio tvirtinimo elementą.

Prie 2.3 poskyrio ir 2.3.1 punkto:

Šiose teksto dalyse nustatyta išimtis dėl srities už vairaračio taip pat galioja ir sričiai, į kurią gali atsitrenkti priekinio keleivio (-ių) galva.

Transporto priemonėse su reguliuojamu vairaračiu galutinė išimties sritis yra sumažinama iki bendro visų vairavimo padėčių, kurios gali būti keičiant vairaračio padėtį, išimties sričių ploto.

Tuo atveju, jei galima rinktis įvairius vairaračius, išimties sritis yra ta, kuri nustatoma naudojant mažiausio skersmens neparankiausią vairaratį.

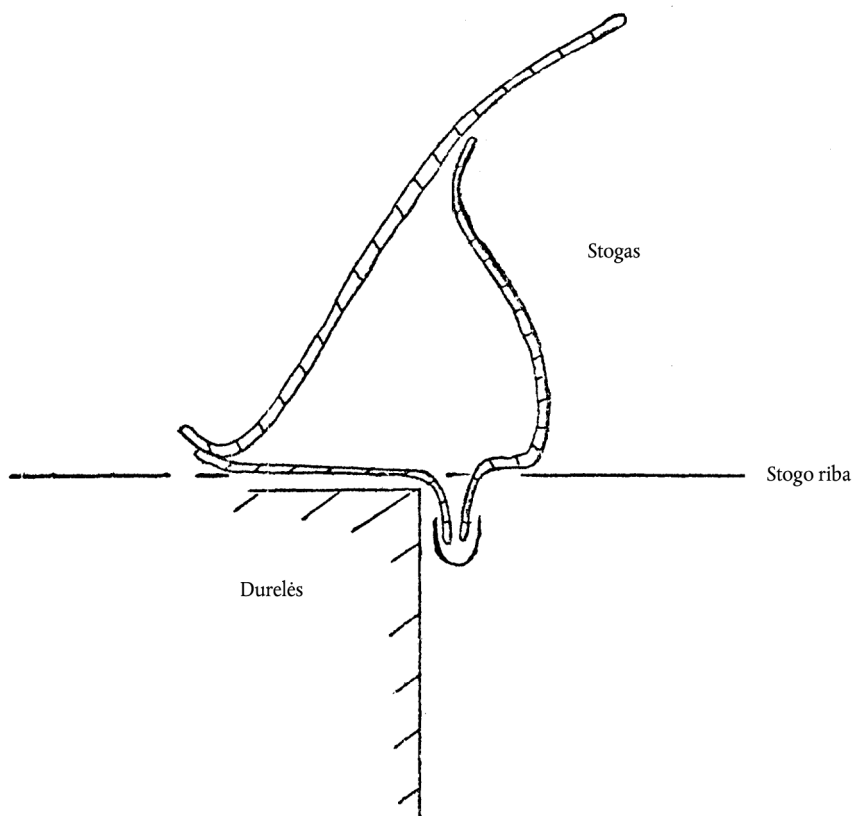
Prie 2.4 poskyrio:

Prietaisų skydo lygis tęsiasi per visą keleivių salono plotį ir jį riboja tolimiausi vertikalios linijos sąlyčio su prietaisų skydo paviršiumi taškai tą liniją slenkant skersai transporto priemonės. Kai vienu metu susidaro du sąlyčio taškai, prietaisų skydo lygiui nustatyti naudojamas žemesnis taškas. Pultų atveju, jei prietaisų skydo lygio neįmanoma nustatyti pagal vertikalios linijos sąlyčio taškus, tuo lygiu laikoma vieta, kurioje 25,4 mm virš priekinių sėdynių taško H esanti horizontali linija susikerta su pultu.

Prie 2.5 poskyrio:

Transporto priemonės šonuose stogas prasideda ties durų angos viršutiniu kraštu. Paprastai šonines stogo ribas apibrėžia kėbulo atidarytomis durėlėmis apatinio krašto (žiūrinti iš šono) kontūrai. Langų atveju šoninė stogo riba yra ištisinė permatoma linija (šoninių langų įlindimo vieta). Ties statramsčiais šoninė stogo riba praeina per permatomas linijas jungiančią liniją. 2.5 poskyrio apibrėžimas taip pat taikomas bet kokiai 2.7 arba 2.8 poskyryje apibrėžtos transporto priemonės uždarytai stogo angai.

Matuojant neatsižvelgiama į žemyn atsikišusius kraštelius. Jie laikomi transporto priemonės šoninės sienelės dalimi.

Prie 2.7 poskyrio:

Neišimamasis galinis langas laikomas standžiu konstrukcijos elementu.

Automobiliai su neišimamuoju galiniu langu iš standžios medžiagos laikomi 2.8 poskyryje apibrėžtais automobiliais su nudengiamu stogu.

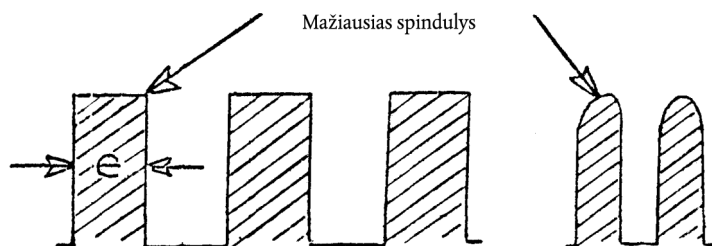
Prie 5.1.1 punkto:

Aštri briauna – tai standžios medžiagos briauna, kurios kreivio spindulys yra mažesnis kaip 2,5 mm, išskyrus mažesnes kaip 3,2 mm iškyšas, matuojant nuo plokštės. Tokiu atveju mažiausio kreivio spindulio reikalavimas netaikomas, jei iškyšos aukštis yra ne didesnis kaip pusė jos pločio, o briaunos – užapvalintos.

Grotelės laikomos atitinkančiomis normas, jei jos atitinka toliau esančioje lentelėje pateiktus būtiniausius reikalavimus:

(mm)

Tarpelis tarp elementų	Plokšti elementai		Užapvalinti elementai (spindulys, ne mažiau kaip)
	e, ne daugiau kaip	spindulys, ne daugiau kaip	
nuo 0 iki 10	1,5	0,25	0,50
nuo 10 iki 15	2,0	0,33	0,75
nuo 15 iki 20	3,0	0,50	1,25

Prie 5.1.2 punkto:

Bandymo metu nustatoma, ar smūgio srities dalys, naudojamos sustiprinimui, gali būti paslinktos ar išsikišti taip, kad padidintų pavojų keleiviams ar sužalojimų rimtumą.

Prie 5.1.3 punkto:

Šios dvi sąvokos (prietaisų skydo lygis ir apatinis kraštas) gali būti skirtingos. Tačiau šis punktas yra 5.1 poskyryje (... virš prietaisų skydo...), todėl taikytinas tik tuomet, kai minėtos sąvokos sutampa. Kai jos nesutampa, t. y. kai prietaisų skydo apatinis kraštas yra žemiau prietaisų skydo lygio, jis nagrinėjamas pagal 5.3.2.1 papunktį, darant nuorodą į 5.8 poskyrį.

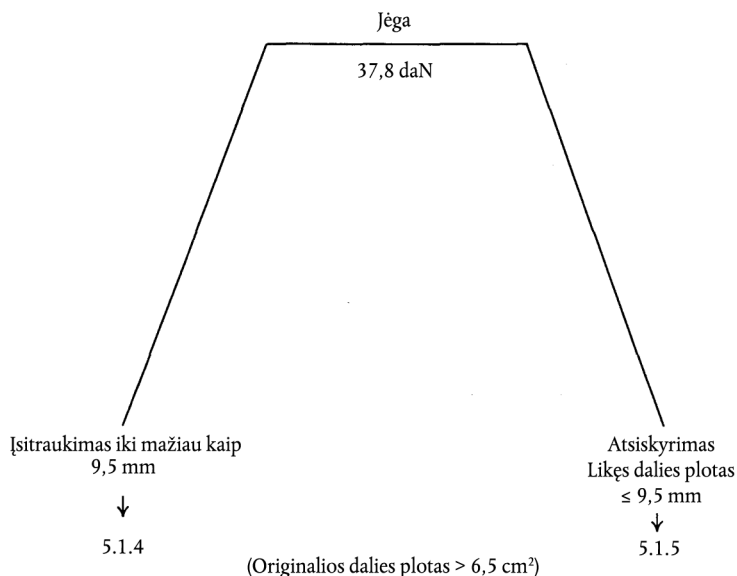
Prie 5.1.4 punkto:

Jei traukiamosios rankenėlės ar mygtuko pločio matmuo yra ne mažesnis kaip 50 mm ir jie yra tokioje srityje, kad tuomet, jei tas matmuo būtų mažesnis kaip 50 mm, didžiausia iškyša būtų nustatoma galvos formos matavimo įtaisu, nurodytu V priedo 2 skyriuje, didžiausia iškyša nustatoma pagal V priedo 1 skyrį, t. y. naudojant 165 mm skersmens rutulį ir nustatant didžiausią aukščio pokytį pagal „y“ ašį.

Skerspjūvio plotas matuojamas plokštumoje, kuri yra lygiagreti paviršiui, ant kurio sudėtinė dalis sumontuota.

Prie 5.1.5 punkto:

5.1.4 ir 5.1.5 punktai papildo vienas kitą; taikomas pirmasis 5.1.5 punkto sakiny (t. y. 37,8 daN jėga veikiamos dalys galėtų ištraukti arba atsiskirti) ir: ištraukimo iki 3,2–9,5 mm iškyšos atveju – 5.1.4 punktas, o atsiskyrimo atveju – du paskutiniai 5.1.5 punkto sakiniai (skerspjūvio plotas išmatuojamas prieš veikiant jėgai). Tačiau, jei praktiniais sumetimais reikia taikyti 5.1.4 punktą (ištraukimas didesnis kaip 3,2 mm, bet mažesnis kaip 9,5 mm), gamintojo nuožiūra, būtų patogiau patikrinti 5.1.4 punkto reikalavimus prieš veikiant 5.1.5 punkte nurodyta 37,8 daN jėga.

Prie 5.1.6 punkto:

Kadangi esant minkštų medžiagų, reikalavimai taikomi tik standžiam pagrindui, matuojamos tik jo iškyšos.

Kietumas pagal Šorą matuojamas naudojant paties bandomojo objekto bandinius. Jei dėl medžiagos būklės neįmanoma atlikti kietumo matavimo pagal Šorą, taikant A skalę, jį galima matuoti sulygintiniais būdais.

Prie 5.2.1 punkto:

Pedalai, jų svirtys ir gretimas šarnyrinis mechanizmas, išskyrus aplink esančių atramų metalines dalis, nėra nagrinėjami.

Prie 5.2.2 punkto:

Ar į stovėjimo stabdžio valdymo įtaisą galima atsitrengti, nustatoma panaudojant:

- jei valdymo įtaisas yra ne žemiau prietaisų skydo lygio – II priede nurodytą galvą imituojantį įtaisą (kuris turi būti išbadytas pagal 5.1 poskyrį ir smūgio zonoje),
- jei valdymo įtaisas yra žemiau prietaisų skydo lygio – VI priede nurodytą kelio įtaisą (tokiu atveju valdymo svirtis bandoma pagal 5.3.2.3 papunktį).

Prie 5.2.3 punkto:

5.2.3 punkte išvardytos techninės sąlygos taip pat taikomos lentynoms ir toms žemiau prietaisų skydo esančioms pultų dalims, kurios yra tarp priekinių sėdynių, jei jos yra priešais tašką H. Jei erdmė yra uždara, ji laikoma dėkle ir jai tos specifikacijos netaikomos.

Prie 5.2.3.1 papunkčio:

Nurodyti matmenys skirti paviršiu iki jį padengiant medžiaga, kurios kietumas pagal Šorą, išmatuotas taikant A skalę, yra mažesnis kaip 50 (žr. 5.2.4 punktą). Energijos išsklaidymo bandymai atliekami pagal III priedą.

Prie 5.2.3.2 papunkčio:

Jei lentyna atitrūksta arba sulūžta, neturi susidaryti pavojingų darinių; tai taikytina ne tik krašteliui bet ir kitoms į keleivių saloną atsikišusioms briaunoms, kurios susidaro paveikus jėga.

Stipriausia lentynos dalimi laikoma esanti arčiausiai įrangos. „Gerokai deformuojasi“ reiškia, kad jėgos veikiamos lentynos deformacija, matuojant nuo pradinio sąlyčio su bandymų cilindru taško, turi būti plika akimi matomas įlinkis arba deformacija. Tamprioji deformacija leistina.

Bandymų cilindro ilgis turi būti ne mažesnis kaip 50 mm.

Prie 5.3 poskyrio:

„Kitos dalys“ – tai lango laikikliai, saugos diržo viršutiniai tvirtinimo įtaisai ar kitos dalys, esančios kojų erdvėje ir durelių šone, nebent tos dalys būtų nagrinėtos anksčiau arba joms tekste padaryta išimtis.

Prie 5.3.2 punkto:

Erdvei tarp priekinės pertvaros ir prietaisų skydo, kuri yra aukščiau prietaisų skydo apatinio krašto, 5.3 specifikacijos netaikomos.

Prie 5.3.2.1 papunkčio:

3,2 mm spindulys taikomas visoms 5.3 nurodytoms įtraukiamoms sudėtinėms dalims, nagrinėjamos visose naudojimo padėtyse.

Išimtis: dėklės nagrinėjamos tik uždaros, saugos diržai paprastai nagrinėjami tik užsegti, tačiau bet kuri dalis, turinti fiksuotą sudėjimo padėtį, toje padėtyje taip pat turi atitikti 3,2 mm kreivio spindulio reikalavimus.

Prie 5.3.2.2 papunkčio:

Ataskaitos paviršius nustatomas 2 daN jėga prispaudus V priedo 2 skyriuje aprašytą įtaisą. Jei tai neįmanoma, taikomas V priedo 1 skyriuje aprašytas metodas, naudojant 2 daN jėgą.

Dėl pavojingų iškyšų vertinimo savo nuožiūra sprendžia už bandymus atsakinga institucija.

37,8 daN jėga veikiama net tuomet, jei pradinė iškyša yra mažesnė kaip 35 mm arba 25 mm (atitinkamai pagal reikalavimus). Iškyša matuojama apkrovai veikiant.

Horizontalia išilgine 37,8 daN jėga paprastai veikiama naudojant ne daugiau kaip 50 mm skersmens stūmoklį plokščiu galu, tačiau jei tai neįmanoma, galima taikyti lygiavertį būdą, pavyzdžiui, pašalinant kliūtis.

Prie 5.3.2.3 papunkčio:

Pavarų perjungimo svirties labiausiai išsikišusi dalis yra rankena arba mygtukas, prie kurio pirmiausia prisiliečia vertikali skersinė plokštuma, slenkama išilgine horizontalia kryptimi. Jei kuri nors pavarų perjungimo svirties ar rankinio stabdžio svirties dalis yra virš taško H lygio, visa svirtis turi būti nagrinėjama kaip esanti virš taško H lygio.

Prie 5.3.4 punkto:

Kai per žemiausių priekinių ir galinių sėdynių taškus H einančios horizontalios plokštumos nesutampa, tuomet nustatoma per priekinės sėdynės tašką H einanti vertikali plokštuma, statmena transporto priemonės išilginei ašiai. Tuomet laikoma, kad yra dvi atskiros išskirtinės zonos: priekinės ir galinės keleivių salono dalies – atitinkamo taško H atžvilgiu ir iki pirmiau nurodytos vertikalios plokštumos.

Prie 5.3.4.1 papunkčio:

Judamieji saulės skydeliai nagrinėjami visose naudojimo padėtyse. Saulės skydelių rėmai nelaikomi standžiomis atramomis (žr. 5.3.5 punktą).

Prie 5.4 poskyrio:

Kai stogas bandomas norint išmatuoti iškyšas ir dalis, prie kurių gali prisiliesti 165 mm skersmens rutulys, stogo apmušalas turi būti nuimtas. Vertinant nurodytus spindulius reikia atsižvelgti į stogo apmušalo proporcijas ir jo medžiagoms būdingas savybes. Stogo bandymo sritis yra priešais ir virš skersinės plokštumos, kurią riboja ant galinės sėdynės pasodinto manekeno liemens atskaitos linija.

Prie 5.4.2.1 papunkčio (žr. 5.1.1 punkte pateiktą „aštrių briaunų“ apibrėžimą):

Iškyša žemyn matuojama statmenai stogui, kaip nurodyta V priedo 1 skyriuje.

Išsikišusios dalies plotis matuojamas statmenai projekcijos linijai. Ypač svarbu, kad standūs stogo strypeliai arba briaunos į apačią nuo vidinio stogo paviršiaus neišsikištų daugiau kaip 19 mm.

Prie 5.5 poskyrio:

Bet kokie nudengiamų stogų strypeliai turi atitikti 5.4 poskyrio reikalavimus, jei prie jų gali prisiliesti 165 mm skersmens rutulys.

Prie 5.5.1.2 papunkčio ir 5.5.1.2.1. bei 5.5.1.2.2 paragrafų:

Atidarymo ir valdymo įtaisai nenaudojimo padėtyje ir esant uždarytam stogui turi atitikti visus nurodytus reikalavimus.

Prie 5.5.1.2.3 paragrafo:

37,8 daN jėga veikiama net tuomet, kai pradinė iškyša yra ne didesnė kaip 25 mm. Iškyša matuojama jėgai veikiant.

37,8 daN jėga veikiama III priede nustatyta smūgio kryptimi, galvos formos įtaiso, kuris paprastai prispaudžiamas ne daugiau kaip 50 mm skersmens stūmokliu lygiu galu, trajektorijos liestine, tačiau jei tai neįmanoma, gali būti taikomas lygiavertis metodas, pvz., pašalinant kliūtis.

„Nenaudojimo padėtis“ – tai valdymo įtaiso padėtis, kai jis yra užfiksuotas.

Prie 5.6 poskyrio:

Nuimamojo stogo strypų sistema nelaikoma vamzdiniu karkasu, apsaugančiu transporto priemonei apvirtus.

Prie 5.6.1 punkto:

Priekinio lango viršutinė dalis prasideda virš permatomo priekinio lango kontūro.

Prie 5.7.1.1 papunkčio:

Žr. 5.1.1 punkte pateiktą „aštrios briaunos“ apibrėžimą.

Prie 5.7.1.2 papunkčio:

Nustatant priekinių sėdynių atlošo sritį, į kurią gali atsitrenkti galva, atlošo sudėtine dalimi laikoma bet kokia konstrukcija, reikalinga atlošui laikyti.

Prie 5.7.1.2.3 paragrafo:

Sėdynės rėmo konstrukcijos apmušale taip pat neturi būti pavojingo gruoblėtumo ir aštrių briaunų, kurie galėtų padidinti keleivių rimtų sužalojimų riziką.

PRIE II PRIEDO

SRITIES, Į KURIĄ GALI ATSTITRENKTI GALVA, NUSTATYMAS

Prie 2.1.1.2 papunkčio:

Aukščio nustatymo tvarką iš dviejų nurodytųjų pasirenka gamintojas.

Prie 2.2 poskyrio:

Nustatant sąlyčio taškus, matavimo įrenginio svirties ilgis vienos operacijos metu nekeičiamas. Kiekviena operacija prasideda iš vertikalios padėties.

Prie 3 skyriaus:

25,4 mm dydis reiškia matmenį, gautą matuojant nuo horizontalios plokštumos per tašką H iki galvos formos įtaiso apatinio krašto horizontalios liestinės.

PRIE III PRIEDO

ENERGIJĄ IŠSKLAIDANČIŲ MEDŽIAGŲ BANDYMO TVARKA

Prie 1.4 poskyrio:

Dėl bet kokio sudėtinių dalių sulūžimo per energijos išskaidymo bandymą žr. I priedo 5.1.2 punktą.

PRIE IV PRIEDO

TAŠKO H IR TIKROJO SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPO NUSTATYMO IR SANTYKINĖS TAŠKŲ R BEI H PADĖTIES IR SANTYKIO TARP PROJEKCTINIO IR TIKROJO SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPO PATIKRINIMO TVARKA

Prie 4 skyriaus:

Nustatant sėdynės tašką H, jei reikia, kitos sėdynės gali būti išmontuotos.

*PRIE VI PRIEDO***ĮRANGA IR TVARKA I PRIEDO 5.2.1 PUNKTO REIKALAVIMAMS TAIKYTI**

Pirmas sakinys:

Kojomis valdomi valdymo įtaisai laikomi pedalais.
